

รายงานสถานการณ์ภัยพิบัติด้านการเกษตร
วันที่ 18 มีนาคม 2562

1. สภาพอากาศ

1.1 ประกาศจากกรมอุตุนิยมวิทยา

"พายุฤดูร้อนบริเวณประเทศไทยตอนบน (มีผลกระทบถึงวันที่ 18 มีนาคม 2562)" ฉบับที่ 13 ลงวันที่ 18 มีนาคม 2562

ประเทศไทยตอนบนจะมีพายุฤดูร้อนเกิดขึ้น โดยมีลักษณะของพายุฝนฟ้าคะนอง ลมกระโชกแรง และมีลูกเห็บตกบางพื้นที่ ในภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ภาคกลาง และภาคตะวันออก ขอให้ประชาชนในบริเวณดังกล่าวระวังอันตรายจากพายุฤดูร้อนที่จะเกิดขึ้น โดยหลีกเลี่ยงการอยู่ในที่โล่งแจ้ง ใต้ต้นไม้ใหญ่ สิ่งปลูกสร้าง และป้ายโฆษณาที่ไม่แข็งแรง สำหรับเกษตรกรควรเตรียมการป้องกันและระวังความเสียหายที่จะเกิดต่อพืชผลทางการเกษตรไว้ด้วย โดยมีผลกระทบตามภาคต่างๆ มีดังนี้

วันที่ 18 – 19 มีนาคม 2562

ภาคเหนือ จังหวัดแม่ฮ่องสอน เชียงใหม่ เชียงราย ลำพูน ลำปาง พะเยา แพร่ น่าน อุตรดิตถ์ สุโขทัย ตาก กำแพงเพชร พิจิตร พิษณุโลก และเพชรบูรณ์

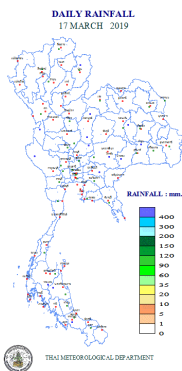
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดนครราชสีมา ชัยภูมิ เลย หนองบัวลำภู อุดรธานี และหนองคาย

ภาคกลาง จังหวัดกาญจนบุรี อุทัยธานี ชัยนาท นครสวรรค์ ลพบุรี และสระบุรี

ภาคตะวันออก จังหวัดนครนายก ปราจีนบุรี และสระแก้ว

ทั้งนี้เนื่องจากความกดอากาศต่ำเนื่องจากความร้อนปกคลุมประเทศไทยตอนบน ในขณะที่บริเวณความกดอากาศสูงจากประเทศจีนยังคงแผ่ลงมาปกคลุมภาคตะวันออกเฉียงเหนือและทะเลจีนใต้ ประกอบกับมีคลื่นกระแสลมตะวันตกเคลื่อนเข้าปกคลุมบริเวณภาคเหนือ ทำให้บริเวณดังกล่าวเกิดพายุฤดูร้อนขึ้น

1.2 ปริมาณน้ำฝน เวลา 07.00 น. วันที่ 17 มี.ค. 62 ถึง เวลา 7.00 น. วันที่ 18 มี.ค. 62

ที่	อำเภอ	จังหวัด	ปริมาณฝน (มม.)	ความรุนแรง
1.	ต.กระโสม อ.ตะกั่วทุ่ง	พังงา	19.5	ฝนตกปานกลาง
2.	ต.นบปริง อ.เมือง	พังงา	12.0	ฝนตกปานกลาง
3.	ต.ท้ายเหมือง อ.ท้ายเหมือง	พังงา	11.5	ฝนตกปานกลาง
4.	ต.ทุ่งเสมอ อ.เขาค้อ	เพชรบูรณ์	5.0	ฝนตกเล็กน้อย
5.	ต.โคกจาน อ.ตระการพืชผล	อุบลราชธานี	2.0	ฝนตกเล็กน้อย

(ข้อมูลจากสำนักสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศ กรมอุตุนิยมวิทยา)

ฝนตกหนักมาก (>90 มม.) ฝนตกหนัก (35.1-90 มม.) ฝนตกปานกลาง (10.1-35.0 มม.) ฝนตกเล็กน้อย (0.1-10.0 มม.) ไม่มีฝน (0 มม.)

2. สถานการณ์น้ำ

2.1 สภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำ

สภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่และขนาดกลาง (447 แห่ง) ปริมาณน้ำในอ่างฯ 48,181 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 63 (ปริมาณน้ำใช้การได้ 24,255 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 47) ปริมาณน้ำในอ่างฯ เทียบกับปี 2561 (52,864 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 69) น้อยกว่าปี 2561 จำนวน 4,683 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำไหลลงอ่างฯ จำนวน 13.66 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำระบาย จำนวน 138.38 ล้าน ลบ.ม. สามารถรับน้ำได้อีก 27,886 ล้าน ลบ.ม.

สภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ (35 แห่ง) ปริมาณน้ำในอ่างฯ 45,638 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 64 (ปริมาณน้ำใช้การได้ 22,096 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 47) ปริมาณน้ำในอ่างฯ เทียบกับปี 2561 (49,397 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 70) น้อยกว่าปี 2561 จำนวน 3,759 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำไหลลงอ่างฯ จำนวน 9.18 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำระบาย จำนวน 125.63 ล้าน บ.ม. สามารถรับน้ำได้อีก 25,288 ล้าน ลบ.ม.

ภาค	ขนาดใหญ่						ขนาดกลาง						รวม						รับได้อีก (ล้าน ม. ³)
	จำนวน (แห่ง)	ความจุ ที่ รณก.	ปริมาตรน้ำ				จำนวน (แห่ง)	ความจุ ที่ รณก.	ปริมาตรน้ำ				จำนวน (แห่ง)	ความจุ ที่ รณก.	ปริมาตรน้ำ				
			ในอ่างฯ	% รณก.	ใช้การ	% ใช้การ			ในอ่างฯ	% รณก.	ใช้การ	% ใช้การ			ในอ่างฯ	% รณก.	ใช้การ	% ใช้การ	
เหนือ	8	24,825	13,942	56	7,197	40	75	1,001	526	53	427	47	83	25,825	14,468	56	7,624	40	11,358
ตอน.	12	8,368	3,227	39	1,577	23	218	1,998	796	40	646	35	230	10,367	4,021	39	2,223	26	6,345
กลาง	3	1,419	398	28	338	26	22	369	147	40	123	36	25	1,788	545	30	461	28	1,243
ตะวันออก	2	26,605	21,213	80	7,936	60	7	142	87	61	78	64	9	26,747	21,300	80	8,014	60	5,447
ตะวันออก	6	1,515	765	50	666	47	51	963	520	54	468	51	57	2,478	1,285	52	1,133	49	1,193
ใต้	4	8,194	6,093	74	4,383	68	39	668	469	70	417	65	43	8,863	6,562	74	4,800	67	2,300
รวม	35	70,926	45,638	64	22,096	47	412	5,142	2,543	49	2,159	45	447	76,068	48,181	63	24,255	47	27,886

(หน่วย : ล้าน ลบ.ม.)

สภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำภูมิพล สิริกิตี แควน้อยฯ และป่าสักชลสิทธิ์ รวม 4 อ่างฯ มีปริมาตรน้ำในอ่างฯ 13,688 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 55 (ปริมาตรน้ำใช้การได้ 6,992 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 38) ปริมาณน้ำไหลลงอ่างฯ 2.42 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำระบาย 51.90 ล้าน ลบ.ม. สามารถรับน้ำได้อีก 11,183 ล้าน ลบ.ม.

อ่างเก็บน้ำ	ปริมาตรน้ำในอ่างฯ		ปริมาตรน้ำใช้การได้		ปริมาณน้ำไหลลงอ่างฯ		ปริมาณน้ำระบาย		ปริมาณน้ำ รับได้อีก
	ปริมาตรน้ำ	% ความจุอ่างฯ	ปริมาตรน้ำ	% น้ำใช้การ	วันนี้	เมื่อวาน	วันนี้	เมื่อวาน	
ภูมิพล	7,342	55	3,542	37	0.00	0.00	22.00	22.00	6,120
สิริกิตี	5,626	59	2,776	42	2.42	2.49	25.58	25.71	3,884
ภูมิพล+สิริกิตี	12,969	56	6,319	39	2.42	2.49	47.58	47.71	10,003
แควน้อยฯ	422	45	379	42	0.00	0.00	2.16	2.16	517
ป่าสักชลสิทธิ์	298	31	295	31	0.00	0.00	2.16	2.16	662
รวมทั้งหมด	13,688	55	6,992	38	2.42	2.49	51.90	52.03	11,183

(หน่วย : ล้าน ลบ.ม.)

อ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ที่อยู่ในเกณฑ์ น้อยกว่าร้อยละ 30 ขึ้นไป ของความความจุอ่างฯ จำนวน 4 อ่างฯ ได้แก่ อ่างฯห้วยหลวง (30%) อ่างฯอุบลรัตน์ (27%) อ่างฯทับเสลา (24%) อ่างฯกระเสียว (20%)

อ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ที่อยู่ในเกณฑ์ มากกว่าร้อยละ 80 ขึ้นไป ของความความจุอ่างฯ จำนวน 1 อ่างฯ ได้แก่ อ่างฯศรีนครินทร์ (85%)

2.2 สภาพน้ำท่า

แม่น้ำปิง แม่น้ำวัง แม่น้ำยม ระดับน้ำอยู่ในเกณฑ์น้ำน้อย แม่น้ำน่าน ระดับน้ำอยู่ในเกณฑ์น้อย

แม่น้ำมูล แม่น้ำพระสทิ ระดับน้ำอยู่ในเกณฑ์น้อย แม่น้ำบางปะกง แม่น้ำท่าตะเภา ระดับน้ำอยู่ในเกณฑ์น้อย

แม่น้ำตาปี แม่น้ำโก-ลก ระดับน้ำอยู่ในเกณฑ์น้อย

แม่น้ำเจ้าพระยา สถานี C.2 ปริมาณน้ำไหลผ่าน 322 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 318 ลบ.ม./วินาที) ระดับน้ำ +18.11 ม.รทก. ต่ำกว่าตลิ่ง 8.09 เมตร

เขื่อนเจ้าพระยา สถานี C.13 ปริมาณน้ำไหลผ่าน 75 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 75 ลบ.ม./วินาที) ระดับน้ำเหนือเขื่อน +15.48 ม.รทก. (เมื่อวาน +15.46 ม.รทก.) ระดับน้ำท้ายเขื่อน +5.58 ม.รทก. (เมื่อวาน +5.58 ม.รทก.)

รับน้ำเข้าระบบส่งน้ำทุ่งฝั่งตะวันออก รวม 108 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 108 ลบ.ม./วินาที) โดยผ่านคลองชัยนาท-ป่าสัก (ปตร.มโนรมย์) 82 ลบ.ม./วินาที คลองชัยนาท-อยุธยา (ปตร.มหาราช) 20 ลบ.ม./วินาที และคลองอื่นๆ 6 ลบ.ม./วินาที

แม่น้ำป่าสัก เขื่อนพระรามหก 20 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 20 ลบ.ม./วินาที) รับน้ำเข้าคลองระพีพัฒน์ 52 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 45 ลบ.ม./วินาที) ผ่านคลองระพีพัฒน์แยกตก (ปตร.พระศรีศิลา) 11 ลบ.ม./วินาที และผ่านคลองระพีพัฒน์แยกใต้ (ปตร.พระศรีเสาวภาค) 26 ลบ.ม./วินาที

รับน้ำเข้าระบบส่งน้ำทุ่งฝั่งตะวันตก รวม 110 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 110 ลบ.ม./วินาที) โดยผ่านคลองมะขามเฒ่าอุทุมพร (ปตร.มะขามเฒ่า-อุทุมพร) 11 ลบ.ม./วินาที แม่น้ำสุพรรณ (ปตร.พลเทพ) 40 ลบ.ม./วินาที แม่น้ำน้อย (ปตร.บรมธาตุ) 41 ลบ.ม./วินาที คลองเล็กอื่นๆ 18 ลบ.ม./วินาที

อ่าวไทย สถานี C.29A ปริมาณน้ำไหลผ่านเฉลี่ย 90 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 92 ลบ.ม./วินาที)

2.3 คุณภาพน้ำ

กรมชลประทาน ติดตามตรวจสอบและเฝ้าระวังคุณภาพน้ำ (ค่าความเค็ม) ในแม่น้ำเจ้าพระยา

แม่น้ำ	จุดเฝ้าระวัง	ความเค็ม (กรัม/ลิตร)							เกณฑ์	หมายเหตุ
		12 มี.ค.	13 มี.ค.	14 มี.ค.	15 มี.ค.	16 มี.ค.	17 มี.ค.	18 มี.ค.		
เจ้าพระยา	ปากคลองลำแล จ.ปทุมธานี	0.15	0.15	0.15	0.15	0.15	0.16	0.15	ปกติ	- ค่าความเค็มของน้ำสำหรับการเกษตรไม่เกิน 2 กรัม/ลิตร - ค่าความเค็มของน้ำสำหรับการลืตน้ำประปาไม่เกิน 0.25 กรัม/ลิตร
เจ้าพระยา	ทำนบกั้นน้ำ จ.นนทบุรี	0.16	0.16	0.17	0.18	0.19	0.21	0.20	ปกติ	
เจ้าพระยา	ทำนบกั้นชลประทานสามเสน กทม.	0.18	0.19	0.20	0.25	0.46	0.45	0.31	ปกติ	

(ที่มา: ฝ่ายตะกอนและคุณภาพน้ำ ส่วนอุทกวิทยา สำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา)

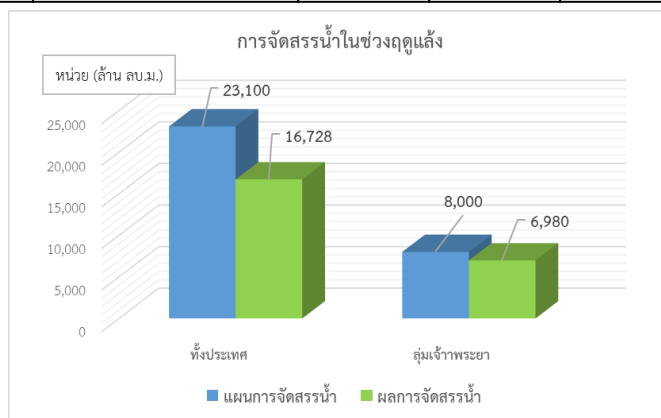
3. การจัดสรรน้ำฤดูแล้ง ปี 2561/2562

แผนการจัดสรรน้ำ โครงการชลประทานขนาดใหญ่และขนาดกลางทั่วประเทศในช่วงฤดูแล้งปี 2561/2562 (วันที่ 1 พ.ย.61 ถึง 30 เม.ย.62) ณ วันที่ 1 พฤศจิกายน 2561 ปริมาณน้ำต้นทุนสามารถใช้การได้ จำนวน 39,570 ล้าน ลบ.ม. โดยการวางแผนจัดสรรน้ำทั่วประเทศจำนวน 23,100 ล้าน ลบ.ม.

ผลการจัดสรรน้ำ (อ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่และขนาดกลาง) ทั่วประเทศ ตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2561 ถึงปัจจุบัน ใช้น้ำไปแล้ว 16,728 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 72 ของแผนจัดสรรน้ำ ส่วนในเขตลุ่มน้ำเจ้าพระยา วันนี้ใช้น้ำไป 54 ล้าน ลบ.ม. ตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2561 ถึงปัจจุบัน ใช้น้ำไปแล้ว 6,980 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 87 ของแผนจัดสรรน้ำ

หน่วย : ล้าน ลบ.ม.

พื้นที่	แผนการจัดสรรน้ำในช่วงฤดูแล้ง ปี 2561/62 (1 พ.ย.61 - 30 เม.ย.62)					ผลการจัดสรรน้ำ	
	อุปโภค-บริโภค	รักษาระบบนิเวศและอื่นๆ	การเกษตร	อุตสาหกรรม	รวม	ปริมาณน้ำ	% แผนจัดการจัดสรรน้ำ
ทั่วประเทศ	2,404	6,440	13,953	303	23,100	16,728	72
ลุ่มเจ้าพระยา	1,140	1,450	5,410	-	8,000	6,980	87

4. การเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง ปี 2561/62

แผนการเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง ปี 2561/62

ทั่วประเทศ จำนวน 16.08 ล้านไร่ แบ่งเป็น ข้าว 11.21 ล้านไร่ พืชไร่ - พืชผัก 4.87 ล้านไร่

ลุ่มน้ำเจ้าพระยา จำนวน 8.74 ล้านไร่ แบ่งเป็น ข้าว 7.18 ล้านไร่ พืชไร่ - พืชผัก 1.56 ล้านไร่

ผลการเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง ปี 2561/62 (ข้อมูล ณ วันที่ 13 มีนาคม 2562)

ทั่วประเทศ จำนวน 13.04 ล้านไร่ แบ่งเป็น ข้าว 10.98 ล้านไร่ พืชไร่ - พืชผัก 2.02 ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ 81.09 ของแผน

ลุ่มน้ำเจ้าพระยา จำนวน 8.01 ล้านไร่ แบ่งเป็น ข้าว 7.45 ล้านไร่ พืชไร่ - พืชผัก 0.52 ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ 91.65 ของแผน

พื้นที่ปลูกข้าวนาปรังเกินกว่าแผน จำนวน 1.30 ล้านไร่ รวม 36 จังหวัด โดยแบ่งเป็น

- ในเขตชลประทาน 32 จังหวัด พื้นที่ 1.12 ล้านไร่ ได้แก่ กำแพงเพชร เชียงราย เชียงใหม่ นครสวรรค์ พะเยา พิจิตร พิษณุโลก เพชรบูรณ์ แพร่ ลำปาง ลำพูน สุโขทัย อุตรดิตถ์ อุทัยธานี ขอนแก่น บุรีรัมย์ อำนาจเจริญ อุบลราชธานี กรุงเทพมหานคร นนทบุรี ปทุมธานี ลพบุรี ชลบุรี ตราก ปราจีนบุรี ระยอง สระแก้วราชบุรี สมุทรสงคราม สมุทรสาคร สุพรรณบุรี และสตูล

- นอกเขตชลประทาน 7 จังหวัด พื้นที่ 0.12 ล้านไร่ ได้แก่ พิษณุโลก นครพนม บุรีรัมย์ ยโสธร สุรินทร์ ปราจีนบุรี และพระนครศรีอยุธยา

ขอบเขตพื้นที่	พื้นที่แหล่งน้ำ	แผนการเพาะปลูก ปี 2561/62			* สถานการณ์การเพาะปลูก ปี 2561/62					
		ข้าวรอบที่ 2	พืชไร่ พืชผัก	รวม	ข้าวรอบที่ 2	% ข้าวรอบที่ 2	พืชไร่ พืชผัก	% พืชไร่ พืชผัก	รวม ทั้งหมด	% รวม
ทั่วประเทศ (77 จังหวัด)	ในเขตชลประทาน	8.03	2.43	10.46	8.46	105.35	0.58	23.87	9.08	86.81
	นอกเขตชลประทาน	3.18	2.44	5.62	2.52	79.25	1.44	59.02	3.96	70.46
	รวม	11.21	4.87	16.08	10.98	97.95	2.02	41.48	13.04	81.09
ลุ่มน้ำเจ้าพระยา (22 จังหวัด)	ในเขตชลประทาน	5.30	0.77	6.07	5.85	110.38	0.09	11.69	5.98	98.52
	นอกเขตชลประทาน	1.88	0.79	2.67	1.60	85.11	0.43	54.43	2.03	76.03
	รวม	7.18	1.56	8.74	7.45	103.76	0.52	33.33	8.01	91.65

5. การปฏิบัติการฝนหลวง

กรมฝนหลวงและการบินเกษตร เริ่มปฏิบัติฝนหลวงสู่ภัยแล้ง ประจำปี 2562 ตั้งแต่วันที่ 1 มีนาคม 2562 โดยจัดตั้งหน่วยปฏิบัติการจำนวน 9 หน่วย ครอบคลุมทั้งประเทศ ได้แก่ หน่วยปฏิบัติการจังหวัดเชียงใหม่ พืชญโลก กาญจนบุรี นครสวรรค์ ขอนแก่น อุดรธานี จันทบุรี อำเภอดำรงวิทยารัษฎานุประดิษฐ์ และจังหวัดสงขลา

พื้นที่ขอรับบริการฝนหลวง (วันที่ 16 – 17 มีนาคม 2562)

ภาค	จังหวัดที่ขอรับบริการ
เหนือ	เชียงใหม่ (3)
กลาง	ไม่มีการขอรับบริการ
ตะวันออกเฉียงเหนือ	นครราชสีมา (1) ศรีสะเกษ (1)
ตะวันออก	ไม่มีการขอรับบริการ
ใต้	ไม่มีการขอรับบริการ
รวม	รวม 3 จังหวัด (5 อำเภอ)

สรุปผลปฏิบัติการฝนหลวงประจำวันวันที่ 17 มีนาคม 2562 มีการปฏิบัติการฝนหลวง 5 หน่วย จำนวน 13 เที่ยวบิน มีรายงานฝนตก ดังนี้

หน่วยปฏิบัติการฯ	จำนวนเที่ยวบิน (เที่ยว)	จังหวัดที่มีรายงานฝนตก
1. เชียงใหม่	2	ไม่มีฝนตกจากการปฏิบัติการฝนหลวง
2. พืชญโลก	3	- การกักเก็บปฏิบัติการฝนหลวงเพื่อเพิ่มปริมาณน้ำเก็บกักให้กับอ่างเก็บน้ำห้วยป่าแดง และห้วยป่าเลา อ.เมืองเพชรบูรณ์ พบว่า มีฝนตกเล็กน้อยในพื้นที่ลุ่มรับน้ำอ่างห้วยป่าเลา - การกักเก็บยังและบรรเทาความรุนแรงของพายุลูกเห็บ จ.เพชรบูรณ์ (เมืองเพชรบูรณ์) จ.กำแพงเพชร (คลองลาน) จ.ตาก (วังเจ้า เมืองตาก) หลังปฏิบัติการพบว่า มีฝนตกเล็กน้อยบริเวณพื้นที่ จ.เพชรบูรณ์ (เมืองเพชรบูรณ์) จ.กำแพงเพชร (คลองลาน) จ.ตาก (วังเจ้า เมืองตาก) โดยไม่พบรายงานลูกเห็บตกบริเวณพื้นที่เป้าหมายในช่วงเวลาปฏิบัติการ (14.56-15.45 น.)
3. กาญจนบุรี	3	ไม่มีฝนตกจากการปฏิบัติการฝนหลวง
4. นครสวรรค์	3	มีฝนตกเล็กน้อยถึงปานกลาง บริเวณพื้นที่ป่าเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยขาแข้ง
5. อุดรธานี	2	มีฝนตกเล็กน้อยถึงปานกลาง บริเวณพื้นที่ลุ่มรับน้ำเขื่อนอุบลรัตน์ และ จ.ชัยภูมิ (หนองบัวแดง)

สรุปผลรวมปฏิบัติการตั้งแต่เริ่มตั้งหน่วยปฏิบัติการฝนหลวง (วันที่ 1 มีนาคม – 17 มีนาคม 2562)

มีการขึ้นปฏิบัติการฝนหลวง จำนวน 11 วัน มีฝนตกจากการปฏิบัติการฝนหลวงคิดเป็นร้อยละ 60 ขึ้นปฏิบัติงานจำนวน 81 เที่ยวบิน (121:05 ชั่วโมงบิน) จังหวัดที่มีรายงานฝนตกรวม 16 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกำแพงเพชร ตาก เพชรบูรณ์ นครสวรรค์ อุทัยธานี กาญจนบุรี สุพรรณบุรี เลย ชัยภูมิ ร้อยเอ็ด จันทบุรี สระแก้ว ฉะเชิงเทรา เพชรบุรี ราชบุรี และจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

6. การให้ความช่วยเหลือเฉพาะหน้า

เตรียมเครื่องสูบน้ำเคลื่อนที่ จำนวน 1,851 เครื่อง สนับสนุนเพื่อช่วยเหลือพื้นที่นาปี นาปรัง พืชไร่ และอุปโภคบริโภค จำนวน 183 เครื่อง ในพื้นที่ 33 จังหวัด แบ่งเป็น

- ช่วยเหลือพื้นที่ข้าวนาปีและพืชไร่ จำนวน 48 เครื่อง ในพื้นที่ 11 จังหวัด ได้แก่ อุดรธานี(2) พิจิตร(1) ลำปาง(16) น่าน(6) พะเยา(2) ตาก(4) แพร่(10) บุรีรัมย์(2) ยโสธร(2) นครพนม(2) เลย(1)

- ช่วยเหลือพื้นที่นาปรัง จำนวน 86 เครื่อง ในพื้นที่ 18 จังหวัด คือ เชียงใหม่(4) เชียงราย(1) กำแพงเพชร(8) สุโขทัย(4) ตาก(7) พะเยา(2) นครราชสีมา(2) ศรีสะเกษ(1) หนองคาย(8) อุดรธานี(3) นครสวรรค์(3) นครนายก(10) ปราจีนบุรี(14) ฉะเชิงเทรา(8) จันทบุรี(7) ระยอง(1) สุพรรณบุรี(2) ราชบุรี(1)

- ช่วยเหลือเพื่อการอุปโภค-บริโภค จำนวน 47 เครื่อง ในพื้นที่ 9 จังหวัด ได้แก่ กำแพงเพชร(1) เชียงราย(2) นครราชสีมา(10) บุรีรัมย์(4) อุบลราชธานี(1) เลย(3) นนทบุรี(3) ปทุมธานี(14) ชัยนาท(9)

7. ผลกระทบด้านการเกษตร

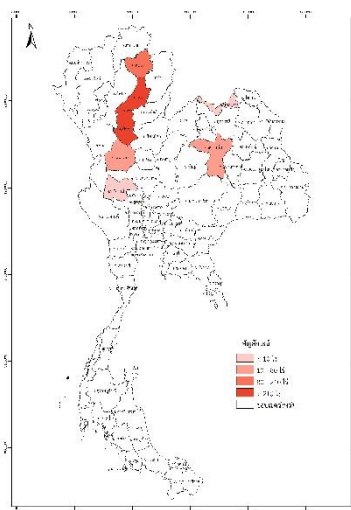
7.1 ภัยแล้ง

สถานการณ์ภัยแล้ง ช่วง ม.ค. 62 – ปัจจุบัน

จังหวัดได้ประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือภัยแล้งฯ แล้ว 3 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดร้อยเอ็ด ศรีสะเกษ และจังหวัดชลบุรี จำนวน 6 อำเภอ 39 หมู่บ้าน เนื่องจากขาดแคลนน้ำอุปโภคบริโภค ขณะนี้ยังไม่มีผลกระทบด้านการเกษตร

7.2 วาตภัย

สถานการณ์วาตภัย ช่วง 8 ม.ค. – ปัจจุบัน ในพื้นที่ 8 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกำแพงเพชร แพร่ พะเยา ลำปาง สุโขทัย อุทัยธานี หนองคาย และขอนแก่น มีพื้นที่ได้รับผลกระทบดังนี้

- ด้านพืช 8 จังหวัด เกษตรกร 1,320 ราย พื้นที่ 5,609 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 259 ไร่ พืชไร่ 3,998 ไร่ พืชสวนและอื่นๆ 1,352 ไร่ สํารวจพบความเสียหายแล้ว 7 จังหวัด เกษตรกร 616 ราย พื้นที่ 1,795 ไร่ คิดเป็นวงเงิน 2.26 ล้านบาท ช่วยเหลือแล้ว 0.08 ล้านบาท
- ด้านประมง ยังไม่มีรายงานพื้นที่ได้รับผลกระทบ
- ด้านปศุสัตว์ ยังไม่มีรายงานพื้นที่ได้รับผลกระทบ

8. สถานการณ์ศัตรูพืชระบาด (ข้อมูล ณ วันที่ 13 มี.ค. 62)

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
ข้าว	1. เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล 2. โรคไหม้ข้าว 3. เพลี้ยกระโดดหลังขาว 4. โรคขอบใบแห้ง	พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (อ่างทอง ลพบุรี นครปฐม พระนครศรีอยุธยา) จำนวน 12,315 ไร่ การระบาดลดลง 5 ไร่ พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (ตาก สุโขทัย สงขลา) จำนวน 21 ไร่ การระบาดลดลง 1 ไร่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (สงขลา) จำนวน 190 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 190 ไร่ พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (มหาสารคาม ตาก สุโขทัย) จำนวน 23 ไร่ การระบาดลดลง 2 ไร่	- ทำการประชาสัมพันธ์และเตือนการระบาดของศัตรูข้าว ได้แก่ เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล โรคไหม้ข้าว และศัตรูข้าวอื่น ๆ เพื่อให้เกษตรกรเฝ้าระวังในพื้นที่เสี่ยงต่อการระบาด - ผลิตและสนับสนุนเชื้อราไตรโคเดอร์มา และเชื้อรา บิวเวอร์เรีย ใช้ควบคุมศัตรูข้าวในทุกพื้นที่ - แนะนำให้เกษตรกรใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา ในการ ป้องกันและกำจัดโรคไหม้ข้าวในพื้นที่ที่มีการระบาด - แนะนำให้เกษตรกรในพื้นที่ใช้บิวเวอร์เรียเพื่อควบคุม เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลในพื้นที่ - แนะนำให้เกษตรกรไม่ใส่ปุ๋ยไนโตรเจนในอัตราสูง มากเกินไป และในแปลงที่มีการระบาดมากแนะนำให้ ใช้สารเคมีฟนลงบนต้นข้าว เช่น Phenazine-5-Oxide โดยผสมน้ำแล้วพ่นในระยะที่ต้นข้าวแตกกอเต็มที่
อ้อย	1. แมลงหนูลวง 2. ดั้วหนวดยาว	พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (ราชบุรี) จำนวน 487 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (ราชบุรี) จำนวน 350 ไร่ การระบาดคงที่	- รมรงค์ควบคุมศัตรูอ้อยโดยวิธีผสมผสานในพื้นที่ที่ อาจเกิดการระบาด และประสานความร่วมมือกับ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อรับมือกับสถานการณ์การ ระบาดของศัตรูอ้อยในพื้นที่เสี่ยง - แนะนำให้เกษตรกรทำการไถนาพรวนดินหลาย ๆ

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
			ครั้ง เพื่อทำลายหนอนแมลงหนอนหลวงและดักแด้ และใช้เชื้อราชีวเวอเรียควบคุม โดยใส่ไปพร้อมท่อนพันธุ์ ขณะปลูกหรือคลุกลงในพื้นดินที่มีความชื้น - แนะนำให้เกษตรกรใช้เชื้อราชีวเวอเรียร่วมกับเชื้อราเมตาไรเซียมในการป้องกันกำจัดหนอนกออ้อยในพื้นที่ที่พบการระบาด พร้อมทั้งให้เกษตรกรหมั่นสำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ
ข้าวโพด	1. หนอนเจาะลำต้นหรือหนอนเจาะฝัก 2. หนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด (fall armyworm)	พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (เชียงราย ตาก เพชรบูรณ์) จำนวน 870 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 361 ไร่ พบการระบาดในข้าวโพดโครงการฯ จำนวน 7,967 ไร่ (คิดเป็นร้อยละ 1.29 ของพื้นที่ปลูกทั้งหมด) พบการระบาดในข้าวโพदनอกโครงการฯ จำนวน 5,266 ไร่ (คิดเป็นร้อยละ 0.69 ของพื้นที่ปลูกทั้งหมด)	- ประชาสัมพันธ์แจ้งเตือนผ่านเว็บไซต์ และแจ้งเตือนในพื้นที่ปลูก เพื่อให้เกษตรกรเฝ้าระวังหนอนกระทู้ fall armyworm ซึ่งเป็นแมลงศัตรูพืชที่สำคัญของข้าวโพด และติดตามสถานการณ์ศัตรูข้าวโพดอย่างต่อเนื่อง - แนะนำให้เกษตรกรใช้พันธุ์ต้านทานในการปลูกในฤดูต่อไป พร้อมทั้งให้เกษตรกรหมั่นสำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ
มันสำปะหลัง	1. โรคโคนเน่าหัวเน่า 2. แมลงหนอนหลวง 3. เพลี้ยแป้งมันสำปะหลัง 4. โรคพุ่มแจ้	พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (จันทบุรี) จำนวน 6 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (ราชบุรี) จำนวน 631 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (มุกดาหาร ปทุมธานี ตาก) จำนวน 459 ไร่ การระบาดลดลง 1 ไร่ ไม่พบการระบาดในสัปดาห์นี้ การระบาดลดลง 10 ไร่	- รมรณรงค์ควบคุมศัตรูมันสำปะหลังโดยวิธีผสมผสาน - ผลิตขยายแตนเบียน Anagyrus lopezi แมลงช้างปีกใส และเชื้อราไตรโคเดอร์มา เพื่อควบคุมศัตรูมันสำปะหลังในพื้นที่โดยเตรียมการผลิตเพื่อปล่อย 1,754 จุด จุดละ 3 ครั้ง ในปีงบประมาณ 2562 - แนะนำให้เกษตรกรที่มีพื้นที่ปลูกมันสำปะหลังอายุน้อยกว่า 5 เดือน หว่านปูนขาว หรือโรยเชื้อราไตรโคเดอร์มาบริเวณรอบโคนต้นที่ขุดออก หรือกรณีระบาดรุนแรงมากใช้สารเคมีฟอสฟิทธิล อลูมิเนียม และสำรวจติดตามสถานการณ์อย่างต่อเนื่องในช่วงฝนชุกควรตรวจสอบแปลงทุกวัน - แนะนำให้เกษตรกรไถพรวนดินหลายๆ ครั้ง เพื่อทำลายตัวหนอนและดักแด้ รวมทั้งใช้เชื้อราเมตาไรเซียมควบคุม - สำรวจติดตามการระบาดของโรคใบด่างมันสำปะหลัง ซึ่งเมื่อพบต้นที่แสดงอาการได้เก็บตัวอย่างเพื่อส่งตรวจในห้องปฏิบัติการกรมวิชาการเกษตร พร้อมทั้งดำเนินการทำลายต้นที่แสดงอาการอื่นๆ ที่จากแปลงปลูก - สำนักงานเกษตรจังหวัด 54 จังหวัดที่มีพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง จัดทำแผนการอบรมและการสำรวจการระบาดของโรคใบด่างมันสำปะหลังครอบคลุมพื้นที่ปลูกทั่วประเทศ - แจ้งให้เกษตรกรสำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ และให้เก็บใบที่เสียหายไปเผาทำลายนอกแปลง และแจ้งเจ้าหน้าที่เพื่อดำเนินการป้องกันกำจัดทันที
ปาล์มน้ำมัน	1. หนอนหัวดำ 2. ตัวแรด 3. ตัวงูหลาบ 4. หนอนปลอกเล็ก 5. โรคลำต้นเน่า	พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (กรุงเทพมหานคร ปทุมธานี สงขลา) จำนวน 417 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 400 ไร่ พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด (จันทบุรี สงขลา ชุมพร พังงา สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช กระบี่) จำนวน 790 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 50 ไร่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (สงขลา ชุมพร) จำนวน 48 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 7 ไร่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (สุราษฎร์ธานี กระบี่) จำนวน 208 ไร่ การระบาดคงที่	- ถ่ายทอดความรู้ และให้คำแนะนำวิธีการป้องกันกำจัดศัตรูปาล์มน้ำมัน - ปล่อยแตนเบียนหนอนบราคอน (Bracon hebetor) ในพื้นที่ระบาด - ตัดทางใบที่ถูกทำลายมาเผา และดูแลสวนปาล์มให้สะอาดอยู่เสมอ เพื่อไม่ให้เป็นแหล่งแพร่พันธุ์ - ผลิตและขยายเชื้อราเมตาไรเซียม (Metarhizium anisopliae) เพื่อนำมาใช้ควบคุมตัวแรด และตัวงูหลาบ - ใช้สารเคมีคาร์บาริล (เซฟวิน 85% ดับบลิวพี) พ่นบริเวณใบให้ทั่วในตอนเย็นก่อนค่ำ - ใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา ทาในบริเวณที่เกิดโรคเพื่อ

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
	6. หนอนหน้าแมว	พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (ชุมพร กระบี่) จำนวน 95 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 35 ไร่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (ปทุมธานี) จำนวน 170 ไร่ การระบาดคงที่	ควบคุมการระบาดของลำต้นเน่า และปรับพื้นที่ในแปลง ให้มีการระบายน้ำที่ดี - ใช้กาดักไฟโรโมน ใช้ตาข่ายดักจับด้วงแรด - แนะนำให้ตัดทางใบที่ถูกหนอนหน้าแมวทำลายไป เผาทิ้ง พ่นบริเวณทางใบปาล์มน้ำมันด้วยเชื้อบีที (<i>Bacillus thuringiensis</i>) สำหรับต้นปาล์มที่พบการ ทำลายระยะรุนแรงแนะนำให้ใช้สารเคมีคลอไพริฟอส (ลอร์สแบน 40% อีซี) พ่นบริเวณทางใบให้ทั่วในตอน เย็นก่อนค่ำ
ยางพารา	1. โรคราขาว 2. โรคเส้นดำ	พื้นที่ระบาด 8 จังหวัด (จันทบุรี นครพนม สงขลา ชุมพร สุราษฎร์ธานี ภูเก็ต ยะลา ปัตตานี) จำนวน 1,145 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 9 ไร่ พื้นที่การระบาด 1 จังหวัด (สุราษฎร์ธานี) จำนวน 5 ไร่ การระบาดคงที่	- ให้คำแนะนำเกี่ยวกับเรื่องการป้องกันกำจัดโรคที่ ก่อให้เกิดความเสียหายกับสวนยางพารา โดยชุดคู่มือ บริเวณต้นที่เป็นโรค เพื่อป้องกันไม่ให้โรคแพร่ระบาด ไปยังต้นอื่นโดยการสัมผัสกันของราก - ใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มาในบริเวณที่เกิดโรคเพื่อ ควบคุมการระบาดของโรคราขาวยางพารา - แนะนำให้เกษตรกรปลูกยางพาราพันธุ์ต้านทานโรค - ส่งเสริมให้เกษตรกรผลิตเชื้อราไตรโคเดอร์มานำมา ผสมกับปุ๋ยหมักใช้ในสวนยางพารา - ใช้สารเคมีเมตาแลคซิล จะสามารถป้องกันและกำจัด โรคเส้นดำได้
สับปะรด	1. โรคเหี่ยว	พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (ระยอง) จำนวน 1 ไร่ การระบาดลดลง 11 ไร่	- ประชาสัมพันธ์และแจ้งเตือนการระบาดของโรค เหี่ยวในสับปะรด เพื่อให้เกษตรกรเฝ้าระวังการระบาด ของโรคเหี่ยวสับปะรดในพื้นที่ พร้อมทั้งแนะนำให้ เกษตรกรขุดถอนพันธุ์ด้วยสารเคมีเพื่อป้องกันโรคฯ และรณรงค์ให้กำจัดเพลี้ยแป้งซึ่งเป็นพาหะของโรค เหี่ยวสับปะรด โดยให้เกษตรกร เฝ้าระวังด้วยหมั่น สำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ
กาแฟ	1. โรคใบจุดสีน้ำตาล	พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (ชุมพร) จำนวน 3 ไร่ การระบาดคงที่	- แนะนำให้ตัดแต่งทรงพุ่มต้นกาแฟให้โปร่ง ทำให้ แสงสามารถส่องผ่านทรงพุ่มได้ หากพบการระบาดใน ระดับรุนแรงให้ใช้สารป้องกันกำจัดเชื้อรา เช่น บอร์โดซ์มีกซ์เจอร์ (Alkaline Bordeaux Mixture) 0.5% หรือ คูปราวิท (Cupravit) 85% ดับบลิวพี อัตรา 20 กรัม ต่อน้ำ 20 ลิตร
มะพร้าว	1. หนอนหัวดำ 2. แมลงดำหนาม 3. ด้วงแรด 4. หนอนพาราซ่า	พื้นที่ระบาด 24 จังหวัด จำนวน 4,360 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 739 ไร่ พื้นที่ระบาด 26 จังหวัด จำนวน 56,734 ไร่ การระบาดลดลง 3,167 ไร่ พื้นที่ระบาด 20 จังหวัด จำนวน 7,041 ไร่ การระบาดลดลง 2,360 ไร่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (ชุมพร) จำนวน 250 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 250 ไร่	- ถ่ายทอดความรู้ และให้คำแนะนำวิธีการป้องกัน กำจัดศัตรูมะพร้าว และการดูแลสวนมะพร้าว ตัดทาง ใบที่ถูกหนอนหัวดำทำลายมาเผา เพื่อทำลายหนอน หัวดำในระยะไข่ ระยะตัวหนอน ระยะดักแด้ เพื่อ ไม่ให้เป็นแหล่งแพร่พันธุ์ของศัตรูมะพร้าว - ใช้สารเคมีอิมามะกิติน เบนโซเอท (emamectin benzoate ผสมกับน้ำ พ่นในมะพร้าวที่มีความสูง มากกว่า 12 เมตร ยกเว้นมะพร้าวน้ำหอม มะพร้าว กะทิ และมะพร้าวทำน้ำตาล ซึ่งใช้สารเคมีฟลูเบนได เอไมด์ 20% - ปล่องแตนเบียนหนอนบราคอน (<i>Bracon hebetor</i>) แตนเบียนไข่ทริโคแกรมมา (<i>Trichogramma</i> spp.) และแตนเบียนอะซีโคเดส (<i>Asecodes hispinarum</i>) เพื่อควบคุมการระบาดของหนอนหัวดำในพื้นที่ - ใช้เชื้อราเมตาไรเซียม (<i>Metarhizium anisopliae</i>) ทำลายไข่และตัวอ่อนด้วงแรด - ใช้ตาข่ายดักจับและใช้กาดักไฟโรโมนล่อด้วงแรดมะพร้าว ในระยะเต็มวัย - ควบคุมด้วงงวงมะพร้าวโดยใช้เหล็กยาวปลายเป็น ตะขอแทงเข้าไปเกี่ยวเอาตัวหนอนออกมาทำลายทิ้ง

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
			และใช้สารทาร์ 1 ลิตร ผสมกับผงกำมะถัน 100 กรัม คนให้เข้ากัน ทาบริเวณรอยแผลที่เกิดจากการตัดทางใบ หรือรอยตัดจั่นมะพร้าว รอยแตกที่โคนลำต้นเพื่อป้องกันไม่ให้ตัวเต็มวัยของด้วงงวงจะเข้าวางไข่
ทุเรียน	1. โรครากรเน่าโคนเน่า 2. หนอนเจาะลำต้น 3. หนอนเจาะผล 4. โรคราสีชมพู	พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (จันทบุรี ตราด ชุมพร) จำนวน 10,693 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 724 ไร่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (จันทบุรี) จำนวน 25 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (จันทบุรี) จำนวน 1 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (ชุมพร) จำนวน 32 ไร่ การระบาดลดลง 31 ไร่	- แนะนำให้เกษตรกรใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มาในการป้องกันและกำจัดโรครากรเน่าโคนเน่าทุเรียน โดยให้ขุดผิวเปลือกบริเวณที่เป็นโรคออก และนำไปเผาทำลาย แล้วทาแผลด้วยเชื้อราไตรโคเดอร์มา - แนะนำให้เกษตรกรสังเกตรอยแผลจากการวางไข่ และการทำลายของหนอน เก็บไข่ไปทำลายเพื่อตัดวงจรการระบาด หรือใช้ตาข่ายตาถี่พันหลุมๆ รอบต้นเพื่อดักจับตัวเต็มวัย มาทำลายทิ้ง แหล่งที่มีการระบาดรุนแรงให้พ่นด้วยสารฆ่าแมลงชนิดดูด และกำจัดแหล่งขยายพันธุ์โดยตัดต้นทุเรียนที่ถูกทำลาย รุนแรงจนไม่สามารถให้ผลผลิตได้แล้วไปเผาทิ้ง - แนะนำเกษตรกรตัดยอดหรือกิ่งที่ถูกเพลี้ยไฟทำลายไปเผาทิ้ง สำหรับต้นที่ถูกเพลี้ยไฟทำลายระดับรุนแรง แนะนำให้ใช้สารอิมิดาโคลพริด 10 % เอสแอล หรือ คาร์โบซันแฟน 20% พ่นให้ทั่วทั้งต้น

หมายเหตุ พื้นที่การระบาด (เพิ่มขึ้น ลดลง) เปรียบเทียบกับสัปดาห์ที่ผ่านมา

9. สถานการณ์โรคระบาดสัตว์

9.1 โรคพิษสุนัขบ้า (วันที่ 1 ต.ค. 61 – 17 มี.ค. 62)

1) สถานการณ์โรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์ระหว่างวันที่ 1 ต.ค. 61 – 17 มี.ค. 62) รายงานพบโรคทั้งหมด 43 จังหวัด 242 จุด ปัจจุบันยังคงประกาศเขตโรคระบาดสัตว์ 43 จุด ในพื้นที่ 23 จังหวัด คือ กรุงเทพมหานคร พระนครศรีอยุธยา สระบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ปราจีนบุรี นครราชสีมา ยโสธร ศรีสะเกษ สุรินทร์ กาฬสินธุ์ ขอนแก่น เชียงราย ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี สมุทรสาคร กระบี่ ตรัง นครศรีธรรมราช พัทลุง สุราษฎร์ธานี สงขลา และสตูล

2) ตั้งแต่วันที่ 1 ม.ค. - 31 ธ.ค. 2561 มีจังหวัดที่ไม่พบโรคพิษสุนัขบ้า 23 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดชัยนาท ลพบุรี สิงห์บุรี อ่างทอง ตราด นครนายก บึงกาฬ สกลนครหนองบัวลำภู เชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง ลำพูน พิษณุโลก สุโขทัย อุตรดิตถ์ อุทัยธานี นครปฐม ชุมพร พังงา ภูเก็ต และนราธิวาส ทั้งนี้ กรมปศุสัตว์ได้เร่งดำเนินการป้องกันควบคุมโรคทุกจุดเกิดโรค โดยฉีดวัคซีนรอบจุดเกิดโรคในสัตว์กลุ่มเสี่ยงทุกตัวในรัศมี 5 กม.รอบจุดเกิดโรคได้ 29,653 ตัว เร่งรัดควบคุมจำนวนประชากรสัตว์พาหนะนำโรคที่สำคัญ (สุนัขและแมว) ทำให้มีจำนวนคงที่หรือลดลงเพื่อลดความเสี่ยงของการแพร่เชื้อโรค โดยการผ่าตัดทำหมันได้ 2,895 ตัว

9.2 โรคพิษสุนัขบ้า (ช่วงวันที่ 9 - 15 ก.พ. 62) เกิดโรคทั้งหมด 8 ครั้ง ในสุนัข 6 ครั้ง ในโค 1 ครั้ง และในแมว 1 ครั้ง ในพื้นที่ 7 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดนครราชสีมา ยโสธร ราชบุรี นครศรีธรรมราช กระบี่ สุราษฎร์ธานี และจังหวัดสงขลา

9.3 โรคบลูเซลลา (ช่วงวันที่ 9 - 15 ก.พ. 62) พบการระบาดในแพะเนื้อ 5 ครั้ง ในพื้นที่จังหวัดยะลา

9.4 ไม่มีรายงานสัตว์ปีกป่วยตายผิดปกติ และโรคระบาดสัตว์อื่นๆ ในสัปดาห์นี้

9.5 โรคระบาดสัตว์ในต่างประเทศ (ช่วงวันที่ 9 - 15 ก.พ. 62) พบการระบาด 4 โรค ใน 9 ประเทศ ดังนี้

- โรคไข้หวัดนกชนิดรุนแรง (H5N8) 1 ครั้ง ในนกเพนกวิน ที่ประเทศนามิเบีย
- โรคนิวคาสเซิล 1 ครั้ง ในนก ที่ประเทศเม็กซิโก
- โรคแอนแทรกซ์ 1 ครั้ง ในโค ที่ประเทศโรมาเนีย
- โรคคอหิวด์แอฟริกาในสัตว์ 22 ครั้ง และพบสารพันธุกรรมในผลิตภัณฑ์จากสุกร 1 ครั้ง
  - ในหมูป่า 1 ครั้ง ที่ประเทศเบลเยียม
  - ในสุกร 1 ครั้ง ที่ประเทศจีน
  - ในหมูป่า 2 ครั้ง ที่ประเทศฮังการี
  - ในหมูป่า 9 ครั้ง ที่ประเทศลัตเวีย
  - ในหมูป่า 8 ครั้ง และในสุกร 1 ครั้ง ที่ประเทศโรมาเนีย